

Прилог 1**СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ**

Назив квалификације	ТЕХНИЧАР ФОТОГРАФИЈЕ
---------------------	-----------------------------

ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ	
КЛАСНОКС ¹ / ISCED-F 2013	0211 Аудио-визуелне технике и медијска продукција
Ниво НOKC-а ²	4
Ниво ЕOK-а ³	4
Врста квалификације	Стручна
Обим квалификације	4 године
Предуслови за стицање квалификације	Ниво 1 НOKC-а – основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих, основно балетско образовање и васпитање и основно музичко образовање и васпитање.
Облици учења	- Формално образовање
Врста јавне исправе	- Диплома; - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.

РЕЛЕВАНТНОСТ КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА	
Проходност у систему квалификација	- Ниво 5 НOKC-а; - Ниво 6 НOKC-а (подниво 6.1 и 6.2); - Ниво 7 НOKC-а (подниво 7.1)
Занимање	3431.02 Индустриски фотограф 3431.03 Комерцијални фотограф 3431.09 Фото-репортер 5223.22 Продавац фото и оптичке опреме
Стандард занимања ⁴	-

¹ Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НOKC-у, усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-F.

² Национални оквир квалификација Републике Србије (НОКС)

³ Европски оквир квалификација (енг. *European Qualifications Framework*)

⁴ До доношења стандарда занимања, повезаност стандарда квалификације Техничар фотографије са тржиштем рада заснована је на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања (према: Закон о НOKC-у, чл. 50.), као и на опису рада из иницијалног предлога стандарда квалификације у оквиру Иницијативе за развијање и усвајање стандарда квалификације Техничар фотографије.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Општи опис квалификације

Техничар фотографије изводи оперативне поступке фотографске продукције и постпродукције, организује сопствене активности при извођењу фотографског пројекта и припрема уређаје, опрему, материјал и простора. Техничар фотографије врши документовање, евидентирање и архивирање у оквиру фотографских пројеката и промовише фотографске радове, поштујући стандарде квалитета, мере безбедности и здравља на раду и заштите животне средине.

Обучен је да: планира активности које одговарају теми фотографског пројекта, организујући одабрани простор за рад; бира одговарајућу опрему (фото-апарат, објектив, расвету, модификаторе, стативе); врши контролу техничке исправности уређаја и додатне опреме; припреми просторе за рад (енг. Table Top - сто са бесконачном позадином, студио или другу локацију); фотографише предмете из збирки обавезне документације за каталоге и друге публикације, изглед основне поставке са једним до три светлосна извора, основну поставку портрета за документацију или портрета на радном месту, изглед повремених изложби, манифестације и све активности, обавља фотографисање и на терену уз помоћ дневног светла или лица (енг. flash, speedlight-a); обради фотографију примењујући одговарајући специјализовани апликативни софтвер за обраду фотографије (провера техничке исправности светла, осветљења, контраста, промена основних подешавања, експозиције, контраста, сенки и др.); организује архиву фотографија и негатива; израђује фотографије на принтерима који користе осетљиве фотопапире и хемију; испоручује фотографије даљем кориснику (online или у штампаној форми) и презентује своје радове.

Вешто комуницира у различитим контекстима и делотворно на једном страном језику, активно доприносећи неговању културе изражавања; продуктивно примењује математичке моделе, техничка и технолошка знања и информационо-комуникационе технологије (ИКТ) у решавању проблема; ефикасно учи, усавршава се и развија своју каријеру; активно учествује у реализацији пројеката који доприносе добробити заједнице и одрживом развоју.

Активно доприноси неговању толеранције, људских права и културне традиције и баштине у оквиру организације и у различитим социјалним контекстима; одговоран је према сопственом здрављу и спреман да се укључи у активности усмерене ка очувању окружења у којем живи и ради.

Ниво општих и стручних знања, вештина, способности и ставова у оквиру стечених компетенција, техничару фотографије омогућава запошљавање и наставак школовања.

Компетенције	<ul style="list-style-type: none"> - Припрема уређаја, опреме, материјала и простора за фотографисање; - Извођење оперативних поступака фотографске продукције; - Извођење оперативних поступака фотографске постпродукције; - Документовање, евидентирање и архивирање фотографија у оквиру фотографских пројеката; - Промовисање сопствених радова и развијање каријере у области фотографије; - Кључне компетенције.⁵
По стеченој квалификацији, лице ће бити у стању да:	
Знања	<ul style="list-style-type: none"> - интерпретира важеће прописе и професионалне стандарде у области фотографије, заштите права интелектуалне својине (авторских права), укључујући и прописе у вези са издавањем дозвола за употребу властитих фотографија и условима под којима се фотографија може објавити на интернету; - објасни ток и главне карактеристике развоја фотографије, фотографске опреме и материјала кроз епохе; - објасни основне принципе фотооптике који описују понашање светlostи у оптичким системима; - опише различите технике и врсте фотографисања и фотографије; - објасни намену и принципе употребе foto-апарата (SLR (енг.: single-lens reflex, DSLR енг.: Digital Single Lens Reflex, Mirrorless), фотографске опреме (блиц расвета, константна расвета, модификатори светла, стативи за расвету, фотографски статив троножци и др.) и фотографског материјала (фотографски папир, фотографска хемија, фотографске емулзије, филмови и др.); - разликује својства потребног фотографског материјала и додатне опреме (блиц-расвете, константне расвете, модификатора светла, статива за расвету, фотографских статива троножаца) према врсти пројекта; - опише начин мерења светла и образложи свој избор за дати фотографски задатак; - разликује врсте вештачке константне или блиц расвете; - опише начин подешавања интензитета расвете, различитих додатака и модификатора на светлосним изворима; - опише процес и значај пробног фотографисања; - опише фотографске задатке/ситуације када је неопходна употреба додатне фотографске опреме;

⁵ На основу: *Правилника о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета („Службени гласник РС“, бр. 117/13).*

	<ul style="list-style-type: none"> - објасни начин избора најоптималнијег решења за реализацију фотографског задатка; - објасни начин избора адекватног материјала за израду фотографије; - објасни начине подешавања параметара на фото-апарату и додатној фотографској опреми; - опише главне фазе процеса фотографисања; - опише садржај, форму и композицију фотографије; - опише процес фотографисања на Table topi (сто са бесконачном позадином), на одређеној позадини, фотографском студију или на терену; - наведе алате који се користе за обраду фотографског записа (аналогни и дигитални алати - специјализовани апликативни софтвер за обраду фотографског записа); - опише поступке израде фотографија у фотографској лабораторији (негативски и позитивски поступци) и начин израде фотографија на различитим фотографским материјалима; - наведе формате за израду и основне критеријуме квалитета фотографског записа; - разликује медије за архивирање фотографског материјала; - опише процес фотографисања збирке документације у архивске сврхе; - опише структуру фотографског портфолија, елементе и начине презентовања фотографских радова на дигиталним платформама и др.; - опише начине заштите од нелегалних и опасних активности на интернету (крађа идентитета, прикупљање личних података, нелегално улажење у туђе сигурносне и личне оперативне системе, електронско насиље и сл.); - објасни начин правилног одлагања и складиштења отпадног материјала (искоришћене амбалаже, истеклих фотографских хемикалија, материјала, опреме и др.); - објасни мере безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и заштите животне средине и њихову примену у свим фазама продукције фотографије.
Вештине	<ul style="list-style-type: none"> - чита и разуме упутства и техничку документацију на једном страном језику; - планира активности које одговарају теми фотографског пројекта и организујући одабрани простор за рад (Table Top, студио или другу локацију); - анализира простор за светлописање-фотографисање; - припреми просторе за рад на додељеном фотографском задатку;

<p>Вештине</p>	<ul style="list-style-type: none"> - бира одговарајући фото-апарат, објектив, расвету, модификаторе, стативе и другу додатну опрему коју ће користити за фотографисање прилагођавајући се временским условима, простору, условима рада и задацима фотографисања; - врши контролу техничке исправности уређаја и додатне опреме за фотографисање; - отклони мање недостатке на уређајима; - бира врсту извора светлости и фотографску опрему према мотиву фотографије; - подеси и прати промене изгледа фотографије при различитим експонометријским вредностима fotoоптике; - фотографише предмете из збирки обавезне документације за каталоге и друге публикације; - фотографише изглед основне поставке (један до три предмета у композицији) са једним до три светлосна извора (константна или блиц расвета); - припрема и фотографише основну поставку портрета за документацију или портрета на радном месту са једним до три светлосна извора (дневно светло, константна или блиц-расвета); - фотографише изложбе, објекте, манифестације и друге активности, уз помоћ дневног светла или speedlight-а (блица фото-апарата); - врши побољшање кадрирања снимљене фотографије, по потреби; - обради фотографију примењујући одговарајући специјализовани апликативни софтвер за обраду фотографије (провера техничке исправности светла, осветљења, контраста, креирање одговарајућег колорита фотографије, промена основних подешавања, експозиције, контраста, сенки, и др.); - утврђивање величина записа и трансформисање у потребан формат; - припреми фотографије за папирну и дигиталну форму; - изради фотографије на принтерима који користе осетљиве foto-папире и хемију; - организује архиву фотографија и негатива; - обрачуна трошкове за израду фотографског задатка и припреми понуду према захтеву клијента; - испоручује фотографије даљем кориснику (online или у штампаној форми); - презентује фотографије и своје радове и идентификује информације о тржишту, релевантне за презентацију својих идеја и пласирање услуга у области фотографије;
----------------	--

Вештине	<ul style="list-style-type: none"> - делотворно комуницира на једном страном језику у професионалном и ван професионалном контексту; - ефикасно примењује прописане мере безбедности и заштите здравља на раду, заштите животне средине и противпожарне заштите прописане за техничара фотографије.
Способности и ставови	<ul style="list-style-type: none"> - самостално, одговорно, уредно и прецизно обавља поверене послове у складу са стандардима квалитета, професионалним стандардима и регулативом у делатности фотографских услуга; - ефикасно планира и организује време и активности поштујући рокове; - одговорно примењује законит начин дистрибуције фотографије на интернету, поштује ауторска права, приликом коришћења преузетих садржаја и предузима одговарајуће мере да заштити ауторска права када објављује своје радове; - ефикасно примењује ИКТ у реализацији активности, као и у архивирању и вођењу документације; - испољава позитиван однос према функционалности и техничкој исправности опреме и уређаја које користи при обављању послана; - испољава љубазност, комуникативност, флексибилност у односу према сарадницима и клијентима, те ефикасно комуницира са целокупним тимом; - испољава сензибилитет за уметничке изразе у фотографској делатности и мотивисаност за континуирано развијање естетских критеријума; - иницира учење, односно, активно учествује у целожivotном учењу, као и у идентификовању могућности за презентацију и пласирање својих фотографских радова, прилика за развој каријере и самозапошљавање; - прилагођава се променама, уочава проблеме у раду и учествује у њиховом решавању и у оквиру нестандардних послова; - редовно истражује и вежба ради даљег усавршавања фотографских вештина, визуелног опажања, естетичких критеријума, иновативности, способности стварања и изражавања; - испољава поштовање права других и уважавање културолошких разлика, руководећи се правима и одговорностима које има као припадник заједнице, те испољава осетљивост за специфичности културе, интегритет и достојанство појединача и група, приликом тимског осмишљавања и реализација пројектата у фотографској делатности;

Способности и ставови	<ul style="list-style-type: none"> - промовише принцип ефикасног коришћења енергије и одрживог развоја; - увиђа значај прописне и рационалне употребе фотографских материјала и хемикалија у раду; - испољава позитиван однос према здрављу и заштити животне средине и спреман је да се на том пољу ангажује.
Начин провере остварености исхода учења	<p>Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем.</p> <p>Оцењивање је описно и бројчано.</p> <p>Бројчане оцене ученика су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - одличан (5), - врло добар (4), - добар (3), - довољан (2) и - недовољан (1). <p>Оцена недовољан (1) није прелазна оцена.</p> <p>Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника (проектни, радни задаци и сл.).</p> <p>Сумативно се оцењује на полуодишту, крају школске године и на стручној матури.</p>
ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА КВАЛИФИКАЦИЈЕ	
Квалификације реализатора програма	<p>Одговарајуће образовање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нивоа 7 НОКС-а (подниво 7.1, подниво 7.2), а изузетно одговарајуће образовање - нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2), односно <ul style="list-style-type: none"> - средње образовање, уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања. <p>За наставника практичне наставе одговарајуће образовање</p> <ul style="list-style-type: none"> - нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2) или - нивоа 5 НОКС-а (одговарајуће специјалистичко, односно мајсторско образовање са петогодишњим радним искуством у струци), уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.
Организација надлежна за издавање јавне исправе	Средње стручне школе